Nr. 38/3820 din 05 martie 2025

PROCES-VERBAL
al ședinței Comisiei Naționale Antidrog

Data. 11.02.2025, *Ministerul Afacerilor Interne*
Ora. 09:00 *Sala de ședință a MAI*

A prezidat:
Domnul Alexandru BEJAN, Secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne.

La ședință au fost prezenți:
Membrii Comisiei:
Liliana GROSU – Vicepreședinte al Comisiei protecție socială, sănătate și familie, Deputat în Parlamentul RM;
***Vasile* CUȘCA** - Secretar de stat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
Teodor VICOL – Șef al Direcției politici în domeniul serviciilor sociale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
Iuliana ALBU – Șef al Direcției politici în domeniul medicamentului și dispozitivelor medicale, Ministerul Sănătății;
Mariana JITARU – Consultant principal al Direcției politici în domeniul medicamentului și dispozitivelor medicale, Ministerul Sănătății;
Vadim AFTENE – Șef al Direcției generale politici în domeniul serviciilor medicale integrate, Ministerul Sănătății;
Oleg COSTACHI – Președintele Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale;
Ruslan CUCU - Șef al Direcției antidrog, Inspectoratul General al Poliției;
Lilia TODIRAȘCU - Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Observatorul Național pentru Droguri;
Evgheni BATÎR – Șef al Direcției investigare criminalitate transfrontalieră, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;
Victor BALAMATIUC - Șef al Secției combatere trafic ilicit de droguri a DICT, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;
Iraida MOISEI - Consultant principal, Serviciul Protecția Secretului de Stat, Ministerul Culturii;
Irina BARBÎROȘ – Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerul Justiției;
Radu POLIȘCIUC – Ofițer principal al Direcției siguranță și regim, Administrația Națională a Penitenciarelor, Ministerul Justiției;
Vladislav BUȘMACHIU – Șef adjunct al Direcției planificare, analiză și monitorizare a Administrației Naționale a Penitenciarelor, Ministerul Justiției;
Veronica IACUB - Agenția Națională pentru Sănătate Publică;
Eugeniu SAVCA – Serviciul Vamal, Ministerul Finanțelor;
Marcel MARIN – Șef al Direcției politici în domeniul tineret și sport, Ministerul Educației și Cercetării;

Iurii BUCINSCHI – Vicedirector cu atribuțiile directorului IMSP Dispensarul Republican de Narcologie;
Sergiu CECOI - Serviciul de Informații și Securitate;
Alexandru ROMAN – Șef al Direcției politici resurse umane, Ministerul Apărării;
Amelia ȚURCANU - Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie;
Ala IAȚCO - Uniunea pentru Echitate și Sănătate;
Svetlana PLAMADEALĂ – UNAIDS Moldova.

Ordinea de zi:

1. Raportarea progreselor privind realizarea deciziilor Comisiei Naționale Antidrog, privind necesitatea instituirii grupurilor de lucru tematice sub egida Comitetului executiv al Comisiei Naționale Antidrog:
   - Crearea sistemului național de alertă timpurie privind supravegherea, prevenirea, detectarea și incriminarea noilor substanțe psihoactive.
   - Prezentarea progresului actual cu privire la revizuirea Legii 382/1999. Prezentarea etapelor și a agendei calendaristice de revizuire a legislației în domeniul drogurilor în contextul aderării Republicii Moldova la UE, precum și activitățile planificate în contextul alinierii la acquis-ul UE.
2. Suportul Grupului de Cooperare Internațională pentru Droguri și Dependențe al Consiliului Europei (Grupul Pompidou) în dezvoltarea strategiei cuprinzătoare în materie de droguri, inclusiv înființarea unui organism național de coordonare în materie de droguri și dependențe.
3. Prezentarea planului de acțiuni cu privire la elaborarea și promovarea documentului de politici în materie de droguri, cu stabilirea termenilor de realizare.
4. Totalizarea concluziilor.

S-a discutat:

Domnul Alexandru Bejan, Secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de Președinte a Comisiei, a prezidat ședința Comisiei Naționale Antidrog. În debutul ședinței, dl Alexandru Bejan a salutat membrii și participanții și a prezentat agenda ședinței de lucru.

În continuare, a menționat despre necesitatea dezvoltării platformei Comisiei și scopul desfășurării ședinței fiind primirea răspunsurilor la inițiativele rămase în proces de executare, făcând trimitere la subiectele din agendă.

În cadrul ședinței, conform agendei prestabilite, a fost acordat cuvântul membrilor comisiei pentru prezentarea evoluțiilor și progreselor la subiectele abordate.

Prin urmare, ***dl. Oleg Costachi,*** Președintele Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale – a prezentat sumarul activităților întreprinse pentru crearea sistemului național de alertă timpurie privind supravegherea, prevenirea, detectarea și incriminarea noilor substanțe psihoactive.

Prima acțiune, implicarea Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale la modificarea Legii 382/1999 „Cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri”, prin introducerea Capitolului VI - Circulația substanțelor susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele aflate sub control național, cu următorul text:

Articolul 15. Sistemul național de avertizare timpurie

AMDM, în colaborare cu instituțiile competente, organizează sistemul național de avertizare timpurie pentru identificarea și raportarea substanțelor susceptibile de a avea efecte psihoactive.

Regulamentul privind organizarea sistemului național de avertizare timpurie pe teritoriul Republicii Moldova, care reglementează rolurile și atribuțiile tuturor autorităților competente implicate în implementarea și operarea acestuia, este aprobat de Guvern.

A doua acțiune, vizita de lucru EUDA la Lisabona în cadrul proiectului EU4MDII – EWS meeting, desfășurată la data de 24.09.2024, urmare cărui fapt, au fost agreate activități privind desfășurarea vizitelor de lucru, instruirilor și acțiunilor de cooperare cu Serbia.

Suplimentar, a fost specificat faptul că, acțiunea de creare a sistemului național de alertă timpurie privind supravegherea, prevenirea, detectarea și incriminarea noilor substanțe psihoactive, este regăsit în PNAA 2024-2027, CAPITOLUL 24 - Justiție, Libertate și Securitate, 2. Cooperarea în domeniul drogurilor, cu specificarea termenului de realizare către luna decembrie 2027. Inclusiv, aprobarea Regulamentului de instituire a funcționării sistemului național de alertă timpurie (stabilirea rolurilor, a responsabilităților, a etapelor și a secvenței generale de acțiuni legate de sistem).

Totodată, a fost menționată structura Sistemului de alertă timpurie în Republica Moldova, cu redarea scopului, obiectivului general, atribuțiilor și riscurilor.

Întrebări și/sau obiecții către raportor.

La final, a intervenit ***dna. Liliana Grosu*** – Vicepreședinte al Comisiei protecție socială, sănătate și familie, Deputat în Parlamentul RM, cu mulțumiri pentru prezentare și reamintire despre existența problemei privind apariția permanentă a noilor substanțe psihoactive, iar lipsa acestora sub controlul statului, creează impedimente la compartimentul combaterii circulației ilegale. În acest context, a fost înaintată întrebarea privind existența unui plan de acțiuni și grup de lucru pentru realizarea activităților prezentate anterior, inclusiv despre necesitatea financiară pentru implementarea sistemului de alertă.

Dl. Oleg Costachi – a confirmat existența grupului de lucru pentru modificarea Legii 382/1999 „Cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și plantelor care conțin astfel de substanțe, precursorilor, substanțelor psihoactive noi și substitutelor de droguri”, care ulterior va fi implicat la elaborarea Regulamentului privind organizarea sistemului național de avertizare timpurie pe teritoriul Republicii Moldova. Iar PNAA 2024-2027, Capitolul 24 - Justiție, Libertate Și Securitate – conține obiective și acțiuni care cuprind activități pentru

implementarea sistemului, inclusiv cu suplinirea statelor de personal în cadrul Agenției Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale, care nemijlocit vor fi punctul focal al sistemului. Desfășurarea instruirilor și vizitelor de lucru pentru experții care vor gestiona sistemul, activități planificate pentru anul 2025. Alte cheltuieli financiare, nu au fost identificate.

În continuare, ***dna. Mariana Jitaru***, consultant principal al Direcției politici în domeniul medicamentului și dispozitivelor medicale, Ministerul Sănătății - a prezentat progresul actual cu privire la revizuirea Legii nr. 382/1999, precum și despre necesitatea unei expertizări internaționale, reieșind din activitățile și cuprinsul proiectului.

Au fost prezentate pe etape toate realizările pentru anul 2024, după cum urmează:

Februarie 2024 - formarea grupului de lucru interinstituțional.

Martie / Mai 2024 - elaborarea proiectului prin transpunerea Regulamentului 273/2004.

Mai / Iulie 2024 - elaborarea proiectului prin transpunerea:

- Regulamentul (CE) nr. 111/2005
- Regulamentul (UE) 2015/1013
- Regulamentul (UE) 2015/1011

August 2024 - înregistrarea proiectului la Cancelaria de Stat cu număr unic 704/MS/2024.

August / Septembrie 2024 - avizarea publică a proiectului.

Octombrie 2024 - ședința Grupului de lucru, luarea deciziei de a transpune acte UE noi identificate în cadrul Screeningului Bilateral GL 24.

Noiembrie / Decembrie 2024 - definitivarea proiectului în baza propunerilor obiecțiilor urmare a avizării publice + transpunerea în proiect de lege a Directivei (UE) 2017/2103 și Regulamentului (UE) 2023/1322.

Ianuarie / Februarie 2025 - definitivarea tabelelor de concordanță pentru noile acte UE transpuse. Pregătirea setului de acte pentru expertizarea juridică și CNA.

Dl. Vladislav Bușmachiu, șef adjunct al Direcției planificare, analiză și monitorizare a Administrației Naționale a Penitenciarelor, Ministerul Justiției, precum și reprezentant legal al Grupului de cooperare internațională pentru droguri și dependență al Consiliului Europei (Grupul Pompidou) – a luat cuvântul pentru continuarea subiectelor din agendă, a subliniat despre sprijinul continuu pentru Republica Moldova pe parcursul a 12 ani, și a menționat despre extinderea cooperării în perioada anului 2024.

În cadrul Proiectului "Sprijinirea Republicii Moldova în Îmbunătățirea Tratamentului și Îngrijirii Persoanelor care se Confruntă cu Dependențe", a fost extinsă cooperarea tehnică și a fost acordat sprijin Comisiei Naționale Antidrog, pentru Grupul de lucru nr. III - Elaborarea analizei privind oportunitatea creării unei entități naționale de dependențe.

Urmare selectării expertului din Polonia, acesta a acordat suport grupului tehnic de lucru, au fost desfășurate ședințe online, în cadrul cărora au fost stabilite clarități la așteptări și scopul dorit. În prezent este elaborat Raportul, urmează să fie luată o decizie de către autorități privind pașii și acțiunile care urmează a fi făcute.

Membrii Comisiei au fost informați despre participarea Republicii Moldova în cadrul în cadrul unui nou proiect „Abordarea Riscurilor și Daunelor”, lansat la data de 1 ianuarie 2025, ca parte a Planului de acțiuni pentru Republica Moldova pentru perioada 2025-2028. Acesta cuprinde abordarea riscurilor și daunelor legate de consumul de droguri și comportamentele adictive, precum și extinderea tratamentului la dependențele care nu sunt legate de substanțe, cum ar fi dependența de jocuri de noroc.

Activitățile proiectului menționat cuprind aspectele:

- Sprijinirea factorilor de decizie - Elaborarea și implementarea strategiei naționale privind dependențele, inclusiv crearea entității coordonatoare.
- Programe de tratament și reabilitare - Pentru persoanele care sunt încarcerate.
- Instruire și consultanță - Drepturile omului, droguri și dependențe.

Un alt aspect important, Grupul Pompidou pentru prima dată vor avea un angajat în Republica Moldova, care va coopera cu partenerii guvernamentali și nonguvernamentali pentru a rafina prioritățile proiectului, inclusiv vor desfășura consultări locale.

În acest context, Grupul Pompidou este dedicat sprijinirii Republicii Moldova în abordarea provocărilor legate de droguri și dependențe, contribuind la un viitor mai sănătos și mai sigur pentru toți cetățenii. Poate coopera cu profesioniștii prin oferirea de instruiri și resurse prin abordări contemporane bazate pe drepturile omului, precum și va împuternici factorii de decizie pentru implementarea strategiilor eficiente, care să răspundă la nevoile persoanelor consumatoare de droguri.

Întrebări și/sau obiecții către raportor.

Urmare prezentării raportului, ***dl. Vadim Aftene***, Șef al Direcției generale politici în domeniul serviciilor medicale integrate, Ministerul Sănătății – a solicitat concretizarea formei de suport din partea Grupului Pompidou.

Dl. Vladislav Bușmachiu, a făcut trimitere la recomandările pe marginea creării entității separate naționale, care ar urma să fie sub conducerea Guvernului, însă decizia aparține Republicii Moldova reieșind din realitatea și competențele actuale.

În continuarea desfășurării ședinței, ***dl. Vadim Aftene*** a acordat cuvântul ***dnei. Ala IAȚCO*** (Uniunea pentru Echitate și Sănătate) pentru prezentarea planului de acțiuni cu privire la elaborarea și promovarea documentului de politici în materie de droguri, cu stabilirea termenilor de realizare.

Astfel, ***dna Ala Iațco*** a menționat despre rolul Ministerului Sănătății și Uniunii pentru Echitate și Sănătate, urmare cărui fapt a fost identificată necesitatea transpunerii legislației europene în materie de droguri, deoarece implică multe oportunități, angajamente și responsabilități, iar în acest context este necesar de atras atenția la prevederile Regulamentului UE 2023/1322 al Parlamentului European și al Consiliului Europei din 27 iulie 2023 privind EUDA, precum și la Strategia UE 2021-2025.

La aspectul dat, a fost menționată analogia structurii Strategiei UE cu Strategia antidrog al RM (abrogată), beneficiul și necesitatea elaborării din nou a

unei Strategii și Plan de acțiuni pentru acoperirea necesităților actuale. A fost menționat despre pilonii de bază a strategiei:

1. Reducerea ofertei – ține de îmbunătățirea securității statului.

2. Reducerea cererii de droguri – include compartimentele de prevenire, tratament, îngrijire și suport.

3. Reducerea riscurilor asociate consumului de droguri – apariția substanțelor psihoactive noi, comportamente adictive.

Astfel, pentru menținerea echilibrului funcționării componentelor specificați, a fost pus accent pe cooperarea internațională și finanțare, deoarece activitatea membrilor este comună, iar asociațiile obștești, la rândul său dețin surse informaționale și utile cu date statistice pentru lansarea studiilor și analizelor.

În continuare, sa specificat Recomandările EUDA pentru Moldova:

1. Reintroducerea Strategiei naționale antidrog și aplicarea ei în paralel cu Programul de combatere a criminalității.

2. Crearea unei noi strategii antidrog pe parcursul anului 2024 pentru anul 2025.

3. Reactivarea măsurilor ce țin de reducerea ofertei, reducerea riscurilor și cererii.

Urmare întrunirii desfășurate cu genericul „Reflecții colective cu privire la viitorul politicilor antidrog în RM", desfășurată la data de 16 decembrie 2024, au fost elaborate concluziile și recomandările pentru cadrul politic, după cum urmează:

- Elaborarea unui document de politici (strategie/program) - realist, complex și umanist, care să asigure transpunerea legislației europene în materie de droguri – Strategia UE 2021-2025;
- Crearea unui mecanism viabil de coordonare interinstituțională:
- Operaționalizarea deplină a Observatorului Național pentru droguri;
- Crearea și implementarea sistemului național de avertizare timpurie privind NSP
- Revizuirea și umanizarea politicilor în materie de droguri:
- Excluderea penalizărilor pentru consum;
- Decriminalizarea posesiei de droguri;
- Crearea și susținerea serviciile complexe pentru oamenii cu consum problematic și a mecanismelor de referire.

Pentru elaborarea documentului național de politici, sunt incluse acțiunile obligatorii, termenii de realizare, entitățile responsabile, activitățile și fundamentarea economică:

1. Emiterea deciziei de elaborare a documentului de politici în materie de droguri (Program sau Strategie) - cu emiterea termenului de realizare (februarie 2025).

2. Evaluarea cadrului politic - Strategia Națională de Sănătate, Programul Național de prevenire și combatere a criminalității (2022-2025), Strategia Națională Antidrog 2020-2027 (abrogată în 2023) – termenul de realizare (martie-aprilie 2025).

3. Elaborarea documentului de politici în materie de droguri (Program/Strategie), cu transpunerea directivelor UE (cartografiere necesități,

direcții strategice, intervenții, buget, M&E) – termen de realizare (mai-septembrie 2025).

4. Organizarea unui secretariat permanent dedicat al Comisiei Naționale Antidrog.

5. Advocacy pentru angajament politic pentru aprobarea și finanțarea strategiei, realizat în mod continuu de către toți actorii implicați.

Deci, pentru realizarea celor relatate, au fost prezentate etapele și pași de urmat:

- Aprobarea componenței grupului de lucru pentru elaborarea documentului de politici în materie de droguri;
- Cooptarea expertizei din exterior (și a finanțării la necesitate);
- Elaborarea documentului de politici (posibilă organizarea unei vizite de studiu în cadrul EUDA);
- Consultarea documentului de politici, inclusiv cu EUDA;
- Prezentarea documentului de politici membrilor Comisiei;
- Aprobarea documentului de politici.

Urmare discursului, a intervenit ***dl. Vadim Aftene***, care a menționat despre termenul fixat pentru I trimestru anul 2026 pentru elaborarea Strategiei naționale antidrog, reieșind din complexitatea și volumul de lucru.

La final, a luat cuvântul ***dna. Liliana Grosu***, Vicepreședinte al Comisiei protecție socială, sănătate și familie, Deputat în Parlamentul RM – care a salutat posibilitatea de participare la ședință și a făcut trimitere la responsabilitatea atribuită prin lege Comisiei Naționale Antidrog pentru elaborarea și implementarea documentelor de politici.

Membrii Comisiei sunt obligați de a decide, elabora și întreprinde acțiuni la nivel de stat, pentru ca problema consumului de droguri să nu afecteze societatea. Statul urmează să tindă spre o societate sănătoasă cu un număr cât mai de consumatori de droguri.

Diferența viziunilor și aprecierea problemei de către membrii comisiei duc la acțiuni ineficiente urmare cărui fapt, a fost abrogată strategia, ulterior fiind identificată necesitatea elaborării din nou a strategiei, deoarece este imposibilă comunicarea intersectorială.

Deciziile primite în cadrul ședințelor Comisiei Naționale Antidrog, trebuie să fie unanime și transmise exact în cadrul instituțiilor, pentru evitarea neclarităților instituționale.

Spre finalul discursului, ***dna. Liliana Grosu*** a menționat despre suportul și sprijinul Parlamentului pentru deciziile Comisiei, inclusiv la aprobarea legii.

În contextul discuției despre elaborarea strategiei, ***dna Ala Iațco*** a solicitat includerea în procesul-verbal al ședinței, necesitatea acesteia, cu fixarea termenilor pentru elaborare, pentru monitorizarea și executarea procesului de realizare, precum și formarea grupului de lucru responsabil de realizarea acțiunii.

Pe parcurs ***dl. Vadim Aftene***, a intervenit cu claritate la compartimentul elaborării strategiei, specificând că acțiunea dată este deja inclusă în Planul Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, pentru anii 2024-2027, și reprezintă o acțiune comună a Ministerului Sănătății cu Ministerul

Afacerilor Interne, care urmează a fi realizată. Iar pentru moment, urmează a fi identificat formatul, conținutul, precum și alte detalii necesare, inclusiv urmează stabilirea detaliilor cu referire la crearea unei entități separate în domeniul prevenirii și combaterii consumului de droguri.

În final, ***dl. Alexandru Bejan,*** a generalizat rezultatul ședinței și a subiectelor abordate, cu confirmarea finală a necesității de elaborare a unui act de politici în domeniul drogurilor. Suplimentar, a solicitat Ministerului Sănătății în termeni cât mai restrânși, de a înainta propuneri pentru elaborarea strategiei, cu expunerea asupra formatului și dezvoltării lucrului (lucrul tehnic) în continuare.

Suplimentar, către membrii Comisiei a fost trasată sarcina de a înainta propuneri pentru elaborarea Planului de acțiuni antidrog, către ziua de vineri (14 februarie 2025), pentru ulterioara stabilire a lucrului tehnic.

Dna. Svetlana Plămădeală – UNAIDS Moldova, a intervenit cu propunerea operațională și tehnică pentru urgentarea lucrului, identificarea liderului și stabilirea unui secretariat activ pentru ghidare.

Astfel, ***dl. Vadim Aftene și dl Alexandru Bejan***, au subliniat necesitatea ca Ministerul Sănătății să emită un ordin privind formarea grupului de lucru, unde vor fi prezentate propunerile, iar în baza acestora se v-a convoca din nou ședința pentru aprobarea deciziei.

Dna. Liliana Grosu, a accentuat momentul privind atragerea suportului de la instituțiile internaționale, și a propus expedierea demersurilor și cererilor să fie făcute din numele Comisiei Naționale Antidrog, dar nu de instituții separate.

Dl. Alexandru Bejan, Președintele Comisiei, Ministru al Afacerilor Interne, a mulțumit membrilor de efortul depus, implicarea activă, coordonarea și susținerea reciprocă.

S-a decis:

1. Se ia act de informațiile prezentate de raportori.

2. Continuarea activităților, conform calendarului stabilit, în vederea definitivării proiectului de revizuire a Legii nr. 382/1999 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor, care urmează a fi aliniată la acquis-ul Uniunii Europene în materie de droguri *(responsabil Ministerul Sănătății)*.

3. Prezentarea Ministerului Sănătății propuneri pentru elaborarea documentului național de politici în materie de droguri și Planului de acțiuni de implementare a acesteia *(responsabilitatea membrilor Comisiei Naționale Antidrog).*

4. Elaborarea și aprobarea actului administrativ cu privire la crearea grupului de lucru responsabil de elaborarea documentului național de politici în materie de droguri *(responsabil Ministerul Sănătății).*

5. Definitivarea și aprobarea Planului de acțiuni pentru activitatea Comisiei Naționale Antidrog pe anul 2025 *(responsabil Ministerul Afacerilor Interne)*;

6. Prioritizarea activităților membrilor Comisiei Naționale Antidrog, în conformitate cu prioritățile stabilite în Planul de acțiuni pe anul 2025 *(responsabilitatea membrilor Comisiei Naționale Antidrog)*;

7. Atragerea asistenței externe din partea partenerilor de dezvoltare Grupul Pompidou al CoE, Centrul European de Monitorizare a Drogurilor și a Dependenței de Droguri (EMCDDA), Comisia pentru Politica de Droguri din Europa de Est și Asia Centrală (ECECACD), UNAIDS, UNODC, care să asiste procesul și să acorde expertiza necesară în dezvoltarea viitorului documentului de politici în materie de droguri *(responsabil Ministerul Sănătății);*

8. Autoritățile responsabile vor asigura realizarea în termen a sarcinilor stabilite, cu prezentarea informației Ministerului Afacerilor Interne.

Secretar de stat al
Ministerului Afacerilor Interne,
președinte al Comisiei **Alexandru BEJAN**

Digitally signed by Bejan Alexandru
Date: 2025.03.05 13:54:14 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ